

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального
кодексу України щодо посилення відповідальності за злочини проти
національних святинь Українського народу»

1. Мета

Метою прийняття Закону є посилення кримінальної відповідальності за умисне незаконне знищення, руйнування або пошкодження національних святинь Українського народу.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект Закону розроблено Міністерством культури України на виконання пункту 1 статті 1 Указу Президента України від 15 серпня 2026 року № 726/2026 «Про національні святині Українського народу».

Необхідність прийняття Закону обумовлена потребою у забезпеченні особливого захисту об'єктів культурної спадщини, яким надано статус національних святинь Українського народу (далі – національна святиня), з огляду на їх виняткове значення для історичної пам'яті Українського народу, його духовності і культури, формування української нації та державності.

Встановлення посиленої кримінальної відповідальності за умисне незаконне знищення, руйнування або пошкодження таких об'єктів спрямоване на забезпечення їх належного правового захисту та запобігання вчиненню кримінальних правопорушень щодо національних святинь.

3. Основні положення проекту акта

Проектом Закону пропонується внести зміни до статті 298 Кримінального кодексу України «Незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини».

Проектом Закону, зокрема, передбачається:

доповнити назву статті 298 Кримінального кодексу України положенням щодо національних святинь;

встановити посилену кримінальну відповідальність за умисне незаконне знищення, руйнування або пошкодження національних святинь;

передбачити за вчинення зазначених діянь покарання у виді позбавлення волі на строк від трьох до десяти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого.

4. Правові аспекти

Зазначену сферу суспільних відносин регулює Конституція України, Кримінальний кодекс України, Закони України «Про охорону культурної спадщини».

СЕД АСКОД Міністерство культури України
№ 01/113/123-26 від 21.08.2026
Сертифікат [6FA97849F1B2570D0400000023CE02001A810900](#)
Підписувач [Бережна Тетяна Василівна](#)
Дата підписання: 21.08.2026
Дійсний з [07.11.2025 14:21:07](#) по [07.11.2027 14:21:07](#)

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація Закону не потребуватиме додаткових витрат із державного та місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Консультації з громадськістю не проводилися.

Проект Закону не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує погодження з Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проект Закону не є регуляторним актом.

7. Оцінка відповідності

У проекті Закону відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, проект акта не впливає на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, не містить ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, не створює підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Прийняття Закону забезпечить посилення відповідальності за знищення та руйнування національних святинь, сприятиме запобіганню кримінальним правопорушенням щодо національних святинь та забезпеченню їх збереження як об'єктів, що мають виняткове значення для історичної пам'яті Українського народу, його духовності і культури, формування української нації та державності, а також уможливить притягнення до кримінальної відповідальності осіб, відповідальних за їх знищення та руйнування.

Віце-прем'єр-міністр України
з гуманітарної політики України –
Міністр культури України

Тетяна БЕРЕЖНА

« ____ » _____ 2026 р.

СЕД АСКОД Міністерство культури України
№ 01/113/123-26 від 21.08.2026
Сертифікат [6FA97849F1B2570D0400000023CE02001A810900](#)
Підписувач [Бережна Тетяна Василівна](#)
Дата підписання: 21.08.2026
Дійсний з [07.11.2025 14:21:07](#) по [07.11.2027 14:21:07](#)